

PLANTA+

НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА

SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION

23 січня 2026 р.
м. Київ, Україна

January 23, 2026
Kyiv, Ukraine

Том 2
Volume 2

20
26

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОПОЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА»

**Матеріали
VI Науково-практичної конференції з міжнародною участю**

Том 2

**23 січня 2026 року
м. Київ**

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
BOGOMOLET'S NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
M.G. KHOLODNY INSTITUTE OF BOTANY
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
UNIVERSITY OF OPOLE

«PLANTA+. SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION»

**The proceedings
of the Sixth Scientific and Practical Conference with International
Participation**

Volume 2

**23 January 2026
Kyiv**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Мінарченко В. М., доктор біологічних наук, професор

Карпюк У. В., доктор фармацевтичних наук, професор

Махиня Л. М., кандидат біологічних наук, доцент

Підченко В. Т., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Чолак І. С., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Ковальська Н. П., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Ольшанський І.Г., кандидат біологічних наук

PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА: матеріали VI науково-практичної конференції з міжнародною участю (Київ, 23 січня 2026 р.). Київ: Паливода А. В., 2026. Т.2. 295 с.

ISBN 978-966-437-888-5.

Збірник містить матеріали VI Науково-практичної конференції з міжнародною участю «PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА». У збірнику опубліковано результати наукових досліджень провідних вчених України та іноземних фахівців з питань фітохімічного аналізу, стандартизації лікарської рослинної сировини, інтродукції, ресурсознавства лікарських рослин. Висвітлено питання технології та аналізу лікарських засобів рослинного походження, дієтичних добавок, лікувально-профілактичних та косметичних засобів. представлені фармакологічні дослідження з питань безпеки та застосування у клінічній практиці лікарських засобів рослинного походження. Розглянуто проблеми модернізації навчального процесу та орієнтації на дистанційне навчання у закладах освіти.

Матеріали представляють інтерес і можуть бути корисними для широкого кола наукових та науково-педагогічних працівників наукових установ, закладів вищої освіти фармацевтичного, медичного, біологічного профілю, докторантів, аспірантів, студентів, співробітників фармацевтичних підприємств та громадських організацій.

Друкується в авторській редакції. відповідальність за достовірність наданого для видання матеріалу несуть автори одноосібно. Будь-яке відтворення тексту без згоди авторів забороняється. Матеріали пройшли антиплагіатну перевірку за допомогою програмного забезпечення Strikeplagiarism.

ISBN 978-966-437-888-5.

© Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця, 2026

© Колектив авторів, 2026

ФІЗИЧНА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОСТУПНІСТЬ ЗАСОБІВ САМОКОНТРОЛЮ ГЛІКЕМІЇ У М. КИЄВІ

Дармограй А.Р., Шолойко Н.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна

nvsholoiko@gmail.com, darmograyanya@gmail.com

Ключові слова : фармакоекономіка, діабет, вплив на бюджет.

Вступ. В умовах повномасштабної війни та супутньої економічної кризи проблема забезпечення пацієнтів із цукровим діабетом (ЦД) засобами самоконтролю рівня глюкози у крові трансформувалася з суто медичної площини у соціально-економічну. Регулярний моніторинг глікемії є важливою умовою профілактики тяжких ускладнень та інвалідизації, проте зниження реальних доходів населення ставить під загрозу дотримання пацієнтами протоколів лікування де контроль глюкози у крові повинен проводитись мінімум 5 раз на день та є обов'язковим.

Мета роботи: дослідження стану фізичної та економічної доступності тест-смужок для глюкометрів у аптечних закладах м. Києва станом на грудень 2025 року.

Методологія дослідження базувалася на контент-аналізі пропозицій фармацевтичного ринку (з використанням платформи аптечного агрегатора *Tabletki.ua*) та розрахунку індексу фінансового навантаження на домогосподарства в Україні відповідно до критеріїв ВООЗ.

Результати та їх обговорення. З початку війни в Україні в умовах порушених логістичних зв'язків відзначався дефіцит ліків, витратних матеріалів необхідних для лікування пацієнтів з хронічними захворюваннями. Основними причинами були: порушення логістичних зв'язків (авіа та морських перевезень) велика кількість біженців з окупованих територій, знищення ворогом медичної та фармацевтичної інфраструктури. Результати дослідження показали повне відновлення фізичної доступності ЛЗ та медичних виробів на усій території країни вже у другій половині 2022 року (через 3 місяці після початку війни) окрім окупованих територій. Станом на сьогодні (грудень 2025 року) фармацевтичний ринок столиці є насиченим, пропонуючи понад 75 торгових найменувань тест-смужок різних виробників. Встановлено основних лідерів продажів – бренди *Bionime*, *Accu-Chek* та *Gamma*, які представлені у понад 10000 аптеках та аптечних пунктах міста, що вказує на 100% фізичну доступність цих фармацевтичних товарів та урегулювання логістичних проблем, що виникли у перші місяці війни.

На початок війни основним бар'єром у економічній доступності тест-смужок була їх ціна. Вартість місячного курсу самоконтролю (150 тест-смужок) три упаковки №50 коливається від 570 грн (бюджетний сегмент) до 1200 грн (преміум сегмент). Розрахунки показали, що для соціально вразливих верств населення (пенсіонерів, внутрішньо переміщених осіб, отримувачів мінімальної заробітної плати) самостійна купівля цих виробів становить 18,6–20,7% від їх місячного доходу. Згідно з методологією ВООЗ, такі витрати класифікуються як

«катастрофічні» та призводять до вимушеної відмови від належного контролю якості лікування та вчасної її корекції. Основним фактором забезпечення доступності до медичної та фармацевтичної допомоги є держава. Не зважаючи на економічні проблеми пов'язані з війною до державної програми реімбурсації «Доступні ліки» тест-смужки були включені вже у жовтні 2023 року. За цією програмою реімбурсуються на 100% або з незначною доплатою тільки витратні матеріали, а глюкометри пацієнт повинен купувати самостійно, але їх можна було отримати як гуманітарну допомогу безкоштовно від волонтерських організацій або безоплатно від виробників при купівлі певної кількості упаковок витратних матеріалів до них. В ході аналізу було встановлено, що отримання тест-смужок за електронним рецептом знижує навантаження на сімейний бюджет з критичних 20% до соціально прийнятних 0–2,5%. Цей ефект корелюється з результатами досліджень інших вітчизняних дослідників які довели ефективність реімбурсації у підвищенні доступності терапії серцево-судинних та інших хронічних захворювань.

Висновки. В умовах воєнного стану державна програма реімбурсації виступає єдиним дієвим механізмом, що нівелює поняття «фінансового навантаження» діабету. Подальша оптимізація аптечного асортименту має відбуватися з урахуванням як цінової доступності так і фізичної. Встановлено, що рекомендації лікарів суттєво впливають на вибір засобів самоконтролю глюкози у крові на користь відомих брендів тому практично в усіх аптеках міста наявні тест-смужки цих виробників.

Література:

1. Власенко І. О. Дослідження вподобань лікарів щодо оптимізації аптечного асортименту гіпоглікемічних засобів. *Фармацевтичний журнал*. 2023. № 3. С. 18–29.
2. Gonchar A., Sholoiko N., Kosyachenko K., Komarida O. Research on the consumption of two-component fixed combinations of medicines... *ScienceRise: Pharm. Sci.* 2025. № 4 (56). P. 4–19.
3. Tabletki.ua. Тест-смужки для глюкометра: порівняння цін. URL: <https://tabletki.ua> (дата звернення: 25.12.2025).
4. Міністерство охорони здоров'я України. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Цукровий діабет 1 типу у дітей» [Unified clinical protocol of primary, emergency, secondary (specialized) and tertiary (highly specialized) medical care "Type 1 diabetes mellitus in children"] [Інтернет]. Київ: МОЗ України; 2012 [цитовано 2025 Гру 25]. Доступно за посиланням: <https://moz.gov.ua>
5. Національна служба здоров'я України. Програма реімбурсації «Доступні ліки» [Reimbursement program "Affordable Medicines"] [Інтернет]. Київ: НСЗУ; 2025 [цитовано 2025 Гру 25]. Доступно за посиланням: <https://nszu.gov.ua/gromadyanam/dostupni-liky>